

COMPLIMENT FISCAL I DIGITALITZACIÓ

Santiago Díaz de Sarralde Miguez

Professor d'Economia Aplicada (URJC) i director
d'Estudis i Investigacions Tributàries (Centro Interame-
ricano de Administraciones Tributarias, CIAT)

1. Introducció

La digitalització ja no és un compartiment estanc i l'“economia digital” és ja, senzillament, l'“economia”. El comerç electrònic a Espanya s'ha triplicat en els últims deu anys¹ —el 2020 suposava de manera directa el 8,5% del consum final de les llars i el 10% de les importacions—, liderat per l'increment de les compres a l'exterior (el 61% del total) —cosa que ens ha portat a presentar un dèficit del -2,5% del PIB—, mentre que el 2013 el saldo estava pràcticament equilibrat. Més del 50% de la població participa en aquest comerç —que el 2010 no arribava al 20%— dominat per empreses multinacionals.

Aquest creixement i desequilibri exterior es mostra també en els diversos sectors i models de negocis: un 70% del joc en línia es dirigeix a empreses no residents —si bé establertes dins de l'àmbit de la UE—; més del 50% de la població utilitza serveis de *streaming*, els beneficis dels quals acaben tributant fora d'Espanya; cinc grans empreses multinacionals són responsables de la majoria dels serveis al núvol; la meitat de la despesa en publicitat està ja en formats digitals amb una estructura de mercat oligopolista; creix de forma exponencial l'àmbit de l'“economia col·laborativa”, amb la participació d'un de cada quatre espanyols en diferents sectors (més d'un milió d'habitatges en el sector immobiliari vacacional; milions d'usuaris del transport compartit; més de la meitat de la població utilitza plataformes de venda de segona mà); l'ús de *tokens* i criptoactius no para de créixer, etc.

1 Les xifres utilitzades i les seves fonts, així com informació addicional emprada per aprofundir en cadascun dels àmbits analitzats, es troben al capítol IV del *Llibre Blanc sobre la Reforma del Sistema Tributari*.

Alhora, el panorama de la innovació i l'emprenedoria, activitats molt lligades al procés de digitalització, no és gaire encoratjador. Espanya figura al capdavant a escala internacional en por del fracàs a l'hora d'emprendre, amb un 64% de la població que considera aquest factor com a inhibidor de la seva decisió; registra un nombre d'emprenedors molt per sota dels països del nostre entorn, més del 50% de les empreses desapareixen abans dels cinc anys de vida i el nostre nivell d'innovació, d'acord amb classificacions internacionals, se situa en nivells molt reduïts. D'altra banda, part de la nostra legislació no afavoreix en alguns casos el desenvolupament de les empreses i els mercats locals en aquests nous àmbits d'activitat.

Tot l'anterior condiciona el nostre present i el nostre futur, el creixement de la nostra economia i la nostra qualitat de vida, i, encara que no sigui més que un reflex de l'anterior, el grau de compliment fiscal, l'evolució dels nostres ingressos públics i la capacitat de finançar les polítiques socials en tots els nivells de govern.

Per descomptat, una reforma de la fiscalitat i l'administració tributària no poden donar resposta per si soles a aquests reptes, però sí que poden contribuir-hi en un doble sentit: anivellant el terreny de joc tributari entre les activitats que es duïguin a terme des de dins d'Espanya respecte de les que tinguin residència a l'exterior (la competència de les quals en el terreny digital és més directa que mai) i afavorint les activitats innovadores i l'emprenedoria a Espanya.

En aquesta direcció s'orienta la primera part d'aquest treball, sobre la base del capítol quart del *Llibre Blanc sobre la Reforma*

del Sistema Tributari², al qual ens referirem per aprofundir en l'anàlisi dels reptes en matèria tributària, les xifres macroeconòmiques, els sectors i models de negoci, i les més de 60 propostes per al debat que aquí enunciaré de manera molt resumida.

L'altra cara d'aquest procés de digitalització és que les innovacions digitals també poden aplicar-se a l'administració tributària (AT), i així facilitar el compliment voluntari i cooperatiu, d'una banda, i perfeccionar el control de les activitats il·lícites, de l'altra.

Per oferir una panoràmica de com s'estan transformant en aquesta direcció les administracions tributàries, utilitzarem l'índex d'innovació, digitalització i tecnologia en l'administració tributària (INDITEC) elaborat pel CIAT (Centro Interamericano de Administraciones Tributarias)³. Aquesta nova eina pretén brindar una imatge detallada i sistemàtica de l'estat de situació de les agències de recaptació tributària de tot el món en matèria d'incorporació d'innovacions tecnològiques per millorar el compliment tributari i la gestió de la informació estadística, la transformació digital dels processos operatius i l'orientació estratègica dels recursos financers i humans disponibles. Per a això, s'utilitza la informació actualitzada de l'Enquesta Internacional sobre Administració Tributària (ISORA, per les sigles en anglès), recopilada el 2020 amb dades disponibles per als anys fiscals 2018 i 2019.

2. L'anivellament de la tributació digital de residents i no residents, i el foment de la innovació i l'emprenedoria

El marc tributari internacional i els sistemes tributaris actuals descansen sobre principis, normes i procediments l'efectivitat dels quals es veu desafiada per les característiques pròpies de la digitalització de l'economia i la nova economia digital, en alguns casos accentuant reptes ja existents i, en d'altres, creant desafiaments nous.

2 Comité de Personas Expertas para Elaborar el Libro Blanco sobre la Reforma Tributaria (2022), Libro Blanco sobre la Reforma Tributaria. Instituto de Estudios Fiscales. Disponible a: www.ief.es/docs/investigacion/comiteexpertos/LibroBlancoReformaTributaria_2022.pdf

3 Santiago Díaz de Sarraide Miguez i Dalmiro Morán (2022), "Índice de Innovación, Digitalización y Tecnología (INDITEC). Un instrumento para la evaluación comparativa de las Administraciones Tributarias a nivel internacional (con base en datos de la Encuesta ISORA 2020)". Documento de Trabajo de CIAT 02-2022.

Disponible a: <https://biblioteca.ciat.org/opac/book/5798>

Totes les dades es poden consultar a www.ciat.org/gestion-tributaria/

Per ser efectius, els impostos requereixen que les administracions disposin d'informació sobre els agents i les seves activitats econòmiques, capacitat legislativa per determinar les seves obligacions i capacitat administrativa (factibilitat) per aplicar eficientment la normativa. Amb aquestes premisses els sistemes han establert els principis tradicionals per donar resposta a les preguntes bàsiques per a la determinació, el compliment i el control de les obligacions tributàries, principis que és necessari adaptar a les noves realitats contribuint, en primer lloc, a anivellar de manera justa i eficient la tributació de les activitats digitals, amb o sense residència fiscal a Espanya, i, en segon lloc, fomentant la transformació digital de les petites i mitjanes empreses, les iniciatives emprenedores i les noves activitats al país.

En matèria d'anivellament de la tributació de les activitats digitals i tradicionals de residents i no residents, en el *Llibre Blanc sobre la Reforma del Sistema Tributari* s'aborden, distingint per models de negoci, propostes en matèria de: IVA i impostos indirectes (aplicació del principi de destinació segons les normes de la UE, equiparació del tractament de l'economia digital i tradicional), imposició directa sobre la renda empresarial (l'impost sobre determinats

Quadre 1. Economia digitalitzada i activitats emergents: anivellament de la tributació i foment de la innovació. Propostes (I)

ANIVELLAMENT DE LA TRIBUTACIÓ DE L'ECONOMIA DIGITAL (Depenent del model de negoci)

IVA i indirectes:

- Principi de destinació segons les normes UE: reforç de mitjans materials i humans, cooperació administrativa i assistència mútua dins de la UE i amb països tercers.
- Equiparació del tractament de l'economia digital i tradicional.

Imposició directa sobre la renda empresarial:

- Coordinació de la supressió efectiva de l'IDSD amb evolució en l'adopció del Pilar I de l'OCDE i l'aprovació de la proposta de Directiva perquè s'apliqui a la UE.
- Joc en línia i *streaming*: registre nacional/càlcul unificat a la UE amb repartiment per consum.
- Avançar en el BEFIT per a la tributació comuna de la renda empresarial a la UE.
- Mesures per evitar l'elusió d'establiment permanent.
- Treballar per la clarificació i evolució del concepte de cànon a escala internacional i la seva aplicació en l'àmbit dels serveis digitals.

Anàlisi de les opcions de tributació dels enviaments a domicili en l'experiència comparada.

Ampliació d'obligacions dels mitjancers en l'economia col·laborativa:

- Informació sobre tercers a càrrec de plataformes digitals.
- Com a retenidors o substituïts del contribuent.

Criptoactius, tokens i ICO (*initial coin offerings*):

- Reforç de la cooperació i l'intercanvi d'informació; extensió de les noves obligacions d'informació a altres cryptoactius.
- Clarificació normativa.

Quadre 2. Economia digitalitzada i activitats emergents: anivellament de la tributació i foment de la innovació. Propostes (II)

FOMENT DE L'EMPRENEDORIA, LA INNOVACIÓ I LES ACTIVITATS EMERGENTS

Mesures de reducció de la complexitat i la incertesa:

- Finestreta única tributària electrònica.
- Millora dels sistemes de consultes.
- Clarificació normativa:
 - IRPF: intercanvi i cessió d'habitatge, finançament col·lectiu, compartició de despeses.
 - Impost sobre donacions: finançament col·lectiu, allotjament no retribuit.
 - IVA: lloguer d'habitatges d'ús turístic, bancs de temps, finançament col·lectiu.
- *Sandbox* tributari: espai controlat de proves.
- Reducció d'obligacions tributàries:
 - Llinar o franquícia en IVA.
 - Sistema opcional de tributació simplificada en IRPF coordinat amb la franquícia en IVA.
 - Impost de transmissions patrimonials oneroses: exempció d'operacions de quantia reduïda.

Mesures tributàries de foment de l'emprenedoria i la innovació:

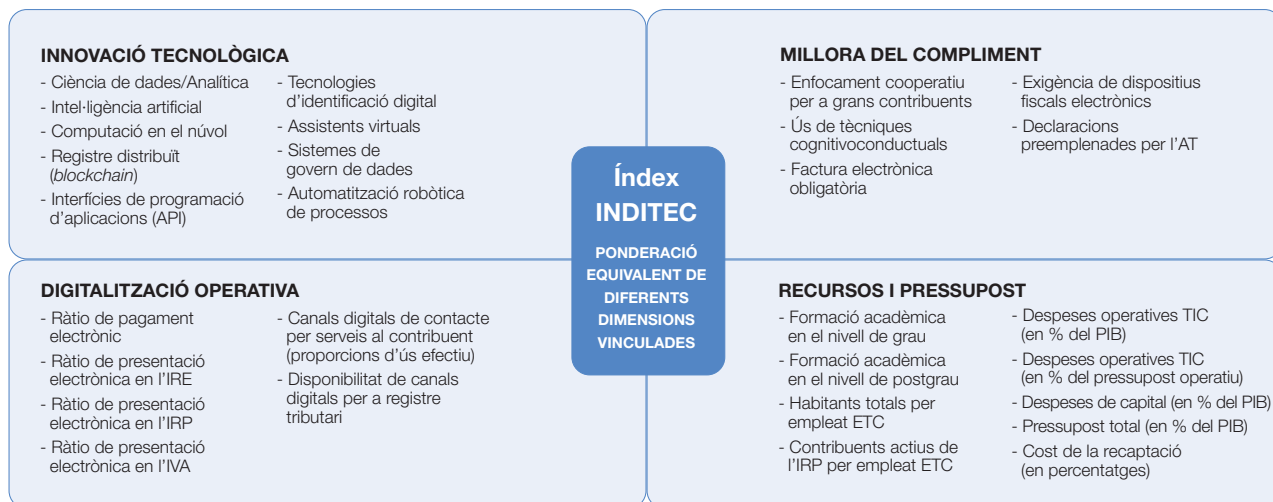
- Incentius a la inversió: avaluació, incentius al microfinançament.
- Tractament fiscal de la remuneració: opcions sobre accions, *patent box*.
- Compensació de pèrdues i tractament de les despeses: llibertat d'amortització, plena compensació de pèrdues, monetització deduccions I+D+i.

Mesures tributàries complementàries: residència fiscal de les persones físiques i deslocalització, tributació internacional de les rendes del treball, teletreball, treballadors impatriats, creadors de contingut digital.

serveis digitals i el Pilar I), registre nacional/càlcul unificat a la UE amb repartiment per consum en matèria de joc en línia i *streaming*, avenços per a la tributació comuna de la renda empresarial a la UE, mesures per evitar l'elusió de l'establiment permanent, aplicació del concepte tributari de cànon en l'àmbit dels serveis digitals), anàlisi de les opcions de tributació dels enviaments a domicili en l'experiència comparada, obligacions dels mitjancers en l'economia col·laborativa, i el reforç de la cooperació i l'intercanvi d'informació en matèria de criptoactius, *tokens* i ICO (*initial coin offerings*).

A continuació, la segona part del capítol IV del *Llibre Blanc* se centra en el foment de la innovació i l'emprenedoria, i formula propostes en matèria de: reducció de la complexitat i la incertesa (finestreta única tributària electrònica i sistemes de consultes); clarificació normativa: IRPF (intercanvi i cessió d'habitatge; finançament col·lectiu i compartició de despeses), impost sobre donacions (finançament col·lectiu i allotjament no retribuit), IVA (lloguer d'habitatges d'ús turístic, bancs de temps i finançament col·lectiu); *sandbox* tributari; reducció d'obligacions tributàries (llinar o franquícia en IVA); sistema opcional de tributació simplificada en l'IRPF coordinat amb la franquícia en IVA; impost de transmissions patrimonials oneroses (exempció d'operacions de quantia reduïda); mesures tributàries de foment de l'emprenedoria i la innovació (incentius a la inversió: avaluació i incentius al microfinançament); tractament fiscal de la remuneració (opcions sobre accions, *patent box*); compensació de pèrdues i tracta-

Quadre 3. Dimensions i variables incloses en el disseny de l'índex INDITEC (basat en ISORA 2020)

Font: elaboració dels autors sobre la base de l'enquesta ISORA 2020.

ment de les despeses en empreses emergents (llibertat d'amortització, plena compensació de pèrdues i monetització de les deduccions per I+D+i), i mesures tributàries complementàries (residència fiscal de les persones físiques i deslocalització, tributació internacional de les rendes del treball, teletreball, treballadors impatriats i creadors de contingut digital).

3. La transformació digital de les administracions tributàries

Com hem avançat en la introducció, en aquest apartat utilitzem l'índex d'innovació, digitalització i tecnologia en l'administració tributària (INDITEC) elaborat pel CIAT per oferir un panorama de com les administracions tributàries estan avançant en l'aprofitament de les noves tecnologies per fomentar en compliment voluntari i millorar l'eficiència del control del coactiu.

Les dimensions d'anàlisi identificades per a la construcció de l'INDITEC (sobre les quals es calculen índexs parcials en cada cas) són quatre. La primera es denomina "Innovació tecnològica" i inclou variables referides a l'ús efectiu de tècniques i eines innovadores orientades a la gestió tributària com ara la ciència analítica de dades, la computació en el núvol, la intel·ligència artificial, la tecnologia de registre distribuït o cadena de blocs (*blockchain*), les interfícies de programació d'aplicacions (API), les tecnologies d'identificació digital, els assistents virtuals, els sistemes de govern de dades i l'automatització robòtica de processos.

La segona dimensió està vinculada amb l'adopció d'eines avançades orientades a la "Millora del compliment" i engloba variables relacionades amb la utilització/implementació d'enfocaments cooperatius específicament dirigits als grans contribuents, tècniques cognitivoconductuals basades en el comportament, la facturació electrònica obligatòria (per a un conjunt o tots els contribuents), l'exigència de dispositius fiscals electrònics (per a un grup o tots els contribuents), així com les declaracions preomplenes —esborranys— per la mateixa AT (amb diferents variants).

La tercera dimensió considerada al·ludeix al procés de "Digitalització operativa" i es relaciona amb diferents indicadors que il·lustren la transformació digital dels principals processos interns de les AT (registre, declaració i pagament d'obligacions), especialment aquells en què la disponibilitat de mitjans digitals és considerada un avantatge relatiu respecte de pràctiques o mètodes més tradicionals. Així s'inclouen les ràtios de pagament electrònic, les ràtios de presentació electrònica en els principals tributs (impost sobre la renda i impost al valor afegit), l'ús efectiu de canals digitals de contacte per serveis al contribuent i la disponibilitat de canals digitals de registre tributari.

Una última dimensió, denominada "Recursos i pressupost", apunta a reflectir la disponibilitat i la utilització efectiva dels recursos humans i econòmics disponibles per a les AT. Les variables incloses comprenen els nivells de formació acadèmica de la plan-

Quadre 4. Índexs per dimensions i global (INDITEC) i percentatges globals de resposta. Mitjanes simples per a grups seleccionats de països

Codi	Grups de països	Innovació tecnològica	Millora del compliment	Digitalització operativa	Recursos i pressupost	INDITEC (Total)	Percentatge resposta
ISORA	ISORA	0,37	0,46	0,46	0,61	0,48	91%
AOP	Àsia Oriental i Pacífic	0,42	0,45	0,30	0,56	0,43	87%
EAC	Europa i Àsia Central	0,49	0,60	0,68	0,70	0,62	94%
ALC	Amèrica Llatina i el Carib	0,31	0,39	0,49	0,68	0,47	95%
MNA	Orient Mitjà i Nord d'Àfrica	0,48	0,50	0,56	0,58	0,53	92%
AMN	Amèrica del Nord	0,69	0,40	0,65	0,68	0,60	93%
ASU	Àsia del Sud	0,18	0,37	0,37	0,50	0,35	90%
ASS	Àfrica subsahariana	0,25	0,36	0,25	0,49	0,34	87%
Baix	Ingrés baix	0,25	0,34	0,15	0,47	0,30	86%
Mitjà-baix	Ingrés mitjà-baix	0,29	0,46	0,38	0,54	0,42	88%
Mitjà-alt	Ingrés mitjà-alt	0,32	0,42	0,50	0,64	0,47	92%
Alt	Ingrés alt	0,53	0,54	0,60	0,69	0,59	94%
CIAT	Membres CIAT	0,46	0,53	0,64	0,66	0,57	96%
No-CIAT	No membres CIAT	0,35	0,44	0,41	0,59	0,45	90%
OCDE	Membres OCDE	0,63	0,63	0,71	0,72	0,67	96%
No-OCDE	No membres OCDE	0,29	0,41	0,38	0,58	0,41	90%
ESP	Espanya	0,75	0,60	0,82	0,66	0,71	97%

Font: elaboració dels autors sobre la base de l'enquesta ISORA 2020.

tilla (grau i postgrau universitari), la quantitat d'habitants i de contribuents de l'impost sobre la renda personal per cada empleat, el nivell de despeses operatives en TIC (tecnologies de la comunicació i la informació) en percentatges del PIB i en percentatges del pressupost operatiu, el nivell de despeses de capital i el pressupost total (ambdós en percentatges del PIB), i el cost de recap-tació com a mesura de relació entre els ingressos fiscals recap-tats i les despeses operatius vinculats.

Una vegada definides les dimensions i variables a utilitzar (totes a partir de dades provinents de l'enquesta ISORA), es van efectuar alguns ajustaments estadístics per assegurar una ponderació homogènia i proporcional de cadascuna d'elles. Les dades van ser normalitzades (valors entre 0 i 1) amb un procediment estàndard amb la finalitat de construir quatre índexs per cada dimensió. Després, el procediment d'agregació a l'índex INDITEC es va realitzar assignant, a cadascun dels índexs parcials, un pes relatiu equivalent. L'equació resultant, per a cada país "i" (156) en el moment "t" (2019), és la següent:

$$INDITEC_i = \frac{1}{4} \times Innovació_i + \frac{1}{4} \times Compliment_i + \frac{1}{4} \times Digitalització_i + \frac{1}{4} \times Recursos_i$$

El valor de l'índex INDITEC per a l'"univers ISORA" se situa en 0,48 amb dades corresponents a l'any fiscal 2019, amb un percentatge de resposta —per a les 29 variables seleccionades— del 91%.

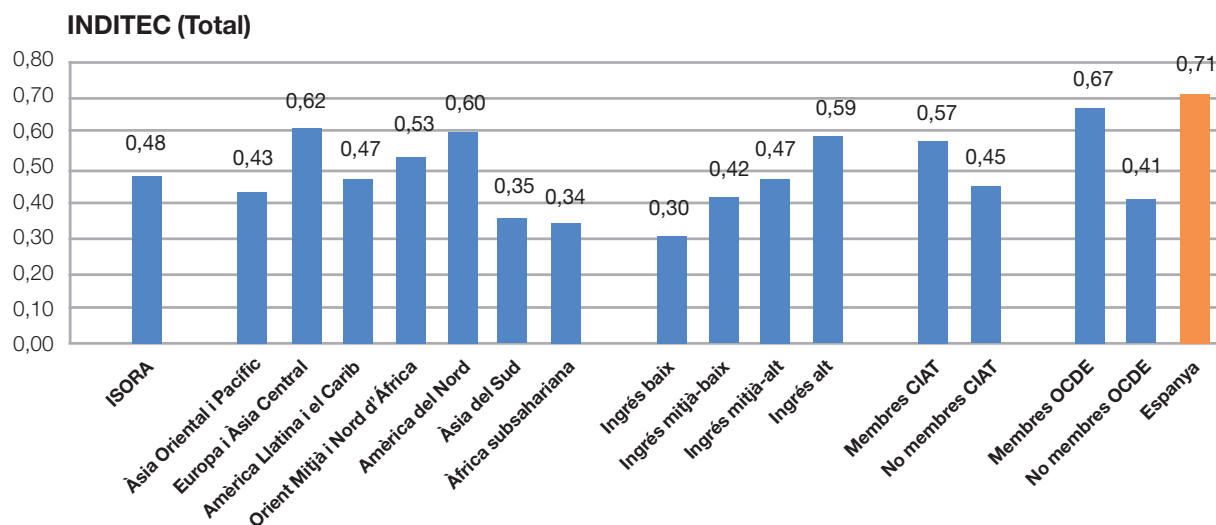
L'anàlisi per diferents agrupaments de països mostra alguns resultats d'interès. Per exemple, les mitjanes calculades en desagregar

per regió geogràfica posen en evidència grans bretxes quant a la utilització/implementació d'instruments innovadors per a la gestió tributària i l'avenç en matèria de digitalització operativa. En les quatre dimensions, les regions de millor compliment són Amèrica del Nord i Europa i Àsia Central. Seguint els criteris de classificació del Banc Mundial, es detecta una clara associació positiva on els valors mitjans de tots els índexs calculats creixen amb el nivell de renda i assoleixen el seu màxim en el grup de països d'ingrés alt, i són les bretxes més notòries pel que fa a les dimensions d'innovació tecnològica i digitalització operativa. El conglomerat de països membres del CIAT mostra millor comportament en les quatre dimensions respecte dels països que van participar a ISORA 2020 i no són membres d'aquesta institució (No-CIAT). Quelcom similar es pot constatar per al conjunt de països de l'OCDE (Organització per a la Cooperació i en Desenvolupament Econòmic) davant els no membres de l'organisme, amb diferències encara més significatives.

D'altra banda, Espanya mostra un comportament molt positiu en les dimensions d'innovació tecnològica i digitalització operativa, i un nivell conforme amb el de la mitjana dels països del seu entorn en matèria de millora del compliment, mentre que la seva puntuació en recursos i pressupost es troba per sota de la mitjana dels països equiparables en termes de nivell de renda.

Totes aquestes tendències generals es confirmen en agregar els índexs per dimensions (amb ponderacions equivalents) i conjugar-se en l'índex sintètic INDITEC. Per regions, mentre que algu-

Gràfic 1. Índex INDITEC. Mitjanes simples per a grups de països.

Font: elaboració dels autors sobre la base de l'enquesta ISORA 2020.

Quadre 5. Distribució dels països segons quartil i en total de l'índex INDITEC. Nombre de països per a grups seleccionats de països.

Grups de països	INDITEC Quartil 1	INDITEC Quartil 2	INDITEC Quartil 3	INDITEC Quartil 4	INDITEC Total
ISORA	39	39	39	39	156
Àsia Oriental i Pacífic	8	8	8	2	26
Europa i Àsia Central	2	8	13	26	49
Amèrica Llatina i el Carib	10	6	6	9	31
Orient Mitjà i Nord d'Àfrica	0	1	3	0	4
Amèrica del Nord	0	0	1	1	2
Àsia del Sud	2	3	1	0	6
Àfrica subsahariana	17	13	7	1	38
Ingrés baix	9	6	3	0	18
Ingrés mitjà-baix	11	18	9	3	41
Ingrés mitjà-alt	13	9	12	12	46
Ingrés alt	6	6	15	24	51
Membres CIAT	4	6	9	16	35
No membres CIAT	35	33	30	23	121
Membres OCDE	0	2	12	24	38
No membres OCDE	39	37	27	15	118

Font: elaboració dels autors sobre la base de l'enquesta ISORA 2020.

nes exhibeixen valors mitjans per sobre de la mitjana global (0,48), l'Amèrica Llatina i el Carib s'ubica a penes per sota (0,47) i d'altres apareixen més endarrerides. Per nivell d'ingrés es comprova una clara relació positiva, amb una bretxa molt important entre els grups de països d'ingrés baix (0,30) i d'ingrés alt (0,59).

Els grups de països que formen part del CIAT i de l'OCDE mostren mitjanes de l'INDITEC molt superiors respecte de la resta de jurisdiccions, mentre que Espanya se situa, malgrat les seves mancances en recursos i pressupost, per sobre de les esmentades mitjanes, i obté un resultat global clarament positiu. A partir de la construcció de l'índex INDITEC per als països participants a ISORA 2020, es va obtenir una classificació individual i es va distribuir la mostra total en quartils de 39 països cada un d'acord amb el resultat obtingut. Els països d'Europa i Àsia Central i d'Amèrica del Nord es concentren majoritàriament en els dos quartils de més valors (3 i 4), a diferència de la resta de regions. En termes relatius, la gran majoria dels països membres del CIAT, més del 70% (25 de 35), s'ubica en els quartils 3 i 4, la qual cosa s'incrementa en el cas dels països de l'OCDE, on més del 95% d'aquests cauen dins d'aquests dos quartils⁴.

Finalment, el gràfic 2 mostra la relació existent entre els valors assolits en l'índex d'innovació, digitalització i tecnologia i la variable cost de recaptació. Al principi, la descripció dels valors estil·litzats

—la disminució del cost de recaptació amb el nivell de renda i l'augment del valor de l'INDITEC amb aquesta mateixa variable— indicaria que aquestes dues dimensions haurien de mostrar una clara correlació (inversa, a més valor de l'INDITEC, menor cost de recaptació). El resultat d'una regressió lineal simple dona suport a aquesta intuïció amb importants matisos: la relació inversa existeix —coeficient negatiu de la variable explicativa—, però el nivell explicatiu és molt reduït ($R^2 = 0,118$). Com es ressalta al gràfic, amb un nivell d'innovació, digitalització i tecnologia similar es poden presentar valors del cost de recaptació molt diferents (Surinam/Burundi), així com, sobretot —com mostra l'acumulació de punts en aquesta àrea— amb nivells de l'INDITEC molt diferents el cost de recaptació pot ser similar (Bòsnia i Hercegovina/Dinamarca).

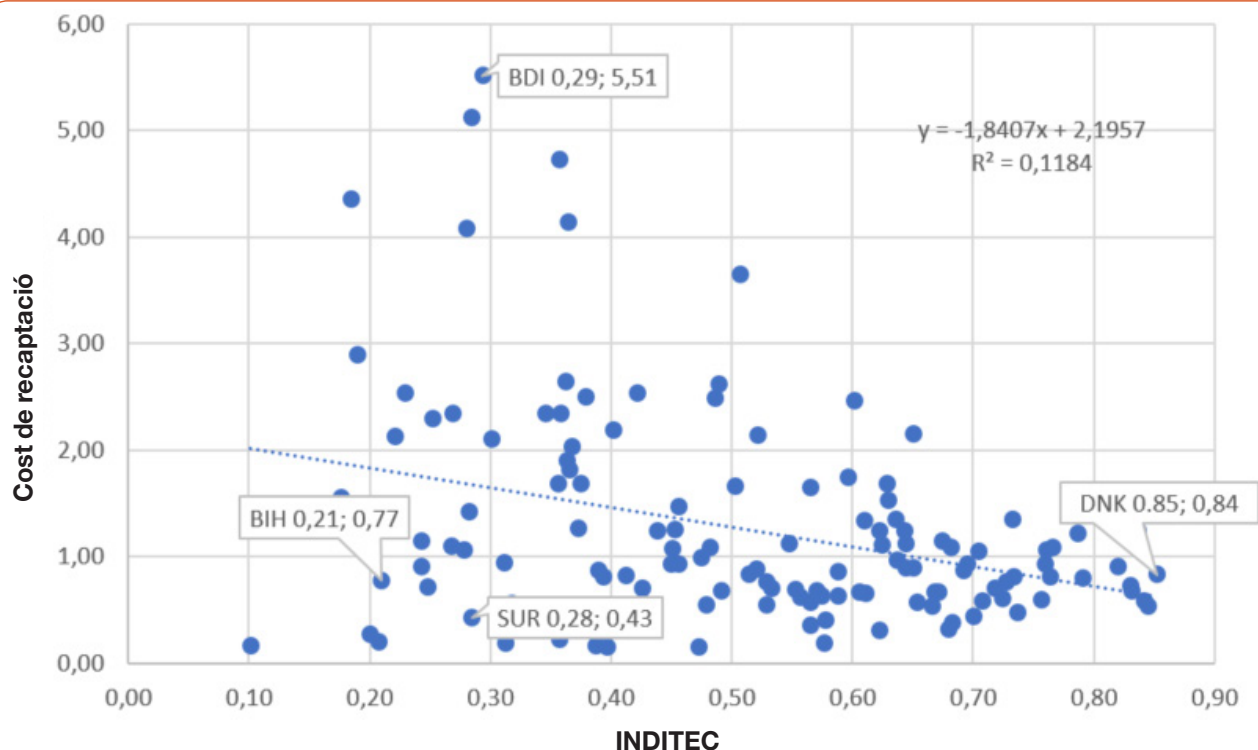
L'anterior no mostra sinó l'atenció que cal deixar a les circumstàncies específiques de cada país a l'hora de valorar l'activitat de la seva administració tributària i, en particular, els condicionants externs a la seva activitat i les competències que poden determinar el valor dels indicadors sintètics (entre ells, i fonamentals, la dimensió del país i les possibles economies d'escala de l'administració, el nivell "normatiu" dels impostos en cada jurisdicció, així com les particularitats de les opcions d'organització política, social i administrativa de cada país).

Reflexions finals

A Espanya hi ha infraestructures, capital humà i iniciatives empresarials amb el potencial d'aprofitar les noves tecnologies i els

⁴ Espanya se situa en el quartil 4.

Gràfic 2. Relació entre INDITEC i cost de la recaptació.

Font: elaboració dels autors sobre la base de l'enquesta ISORA 2020.

mercats emergents, però per a això el sistema fiscal ha d'assegurar la igualtat de condicions amb les empreses no residents, la seguretat jurídica dels seus mercats i activitats, i un entorn favorable per a l'assumpció dels riscos que comporten la innovació i l'emprenedoria. Les propostes del *Llibre Blanc*, resumides molt succintament en aquest article, podrien contribuir, juntament amb les múltiples aportacions d'altres grups, empreses i institucions⁵, a debatre sobre les millors opcions per adaptar el sistema fiscal espanyol a aquest segle XXI.

D'altra banda, l'administració tributària també pot i ha d'incorporar els nous desenvolupaments tecnològics i les innovacions en la gestió per afavorir el compliment voluntari i reforçar-ne el coactiu. Sense ser l'únic element per aconseguir l'èxit d'una administració tributària, el panorama exposat en aquest article mostra la importància d'aquestes innovacions i com s'estan adoptant, sobretot en els països més desenvolupats, entre els quals Espanya se situa

en molt bon lloc malgrat les seves limitacions en termes de recursos, cosa que encara incrementa el mèrit dels èxits assolits.

Des del Centro Interamericano de Administraciones Tributarias seguim cooperant amb els nostres països membres per millorar l'eficiència i equitat de les administracions tributàries, amb els nostres programes de formació, investigació i assistència tècnica, aportant noves eines com el programari lliure per a la tributació de les activitats digitals no residents (Digital Economy Compliance, DEC) —en procés d'implantació a Bolívia, Guatemala, Panamà, Nigèria i Hondures, entre d'altres— o el programa d'anàlisi estadística avançada i intel·ligència artificial per a la detecció d'anomalies en la facturació electrònica (e-IAD: Electronic Invoice Anomalies Detector), desenvolupat amb experts de les administracions tributàries dels nostres països membres i amb la col·laboració dels enginyers informàtics de Microsoft⁶. ■

⁵ Vegeu, per exemple, l'IEB Report 3/2021, centrat en l'impacte de la digitalització en els sistemes fiscals.

⁶ Des de la pàgina web de CIAT (www.ciat.org) es pot accedir a la informació detallada sobre aquestes activitats, estudis, publicacions, bases de dades, etc.